A vibrant, sunlit pedestrian street scene. In the foreground, a man in a blue and green jacket is walking a bicycle. To his left, two women are walking and talking; one is wearing a pink jacket and the other a white sweater. The background is filled with other pedestrians, trees, and colorful banners hanging from buildings.

Hållbart resande och transporter

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Innehåll

- Klimatmål och utsläpp
- Vad är hållbart resande?
- Våra pendlings- och tjänsteresor
- Verktyg och riktlinjer i verksamheten
- Aktuella kampanjer och projekt
- Tips på vad man kan göra på arbetsplatsen och privat
- Mer tips och läsning

Klimatmål och utsläpp

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Kommunens miljömål

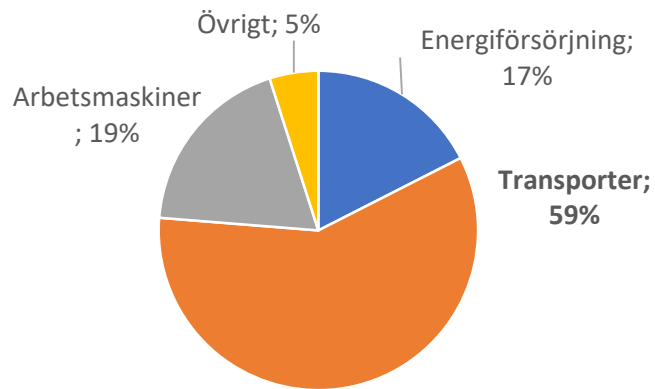
Östersund är fossilbränslefritt och energieffektivt 2030.

Det innebär att fossila koldioxidutsläpp minskar med 100% och att energiförbrukningen minskar med 20% jämfört med 2010.

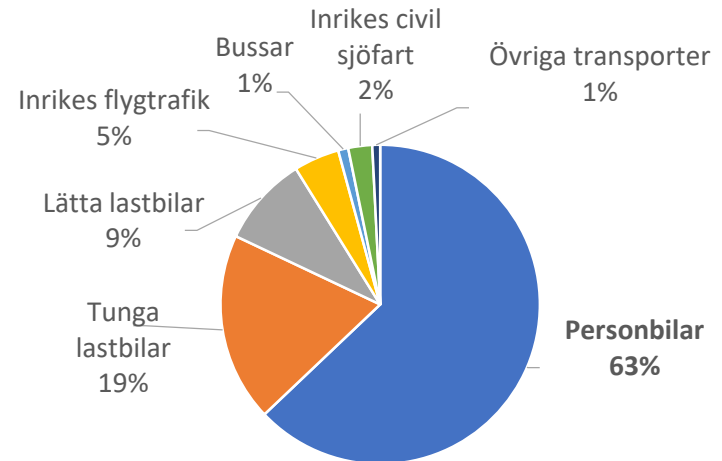

Transporter är ett viktigt område!

Fossila koldioxidutsläpp per sektor 2017

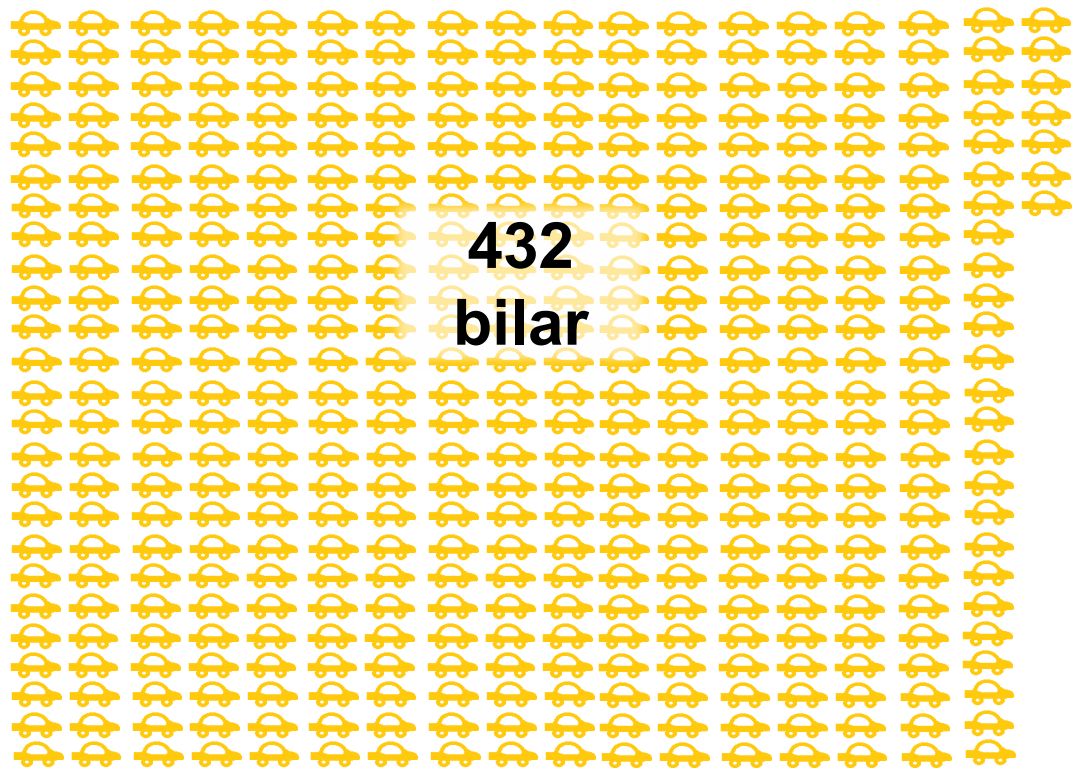

Fossila koldioxidutsläpp per kategori i sektorn transporter 2017

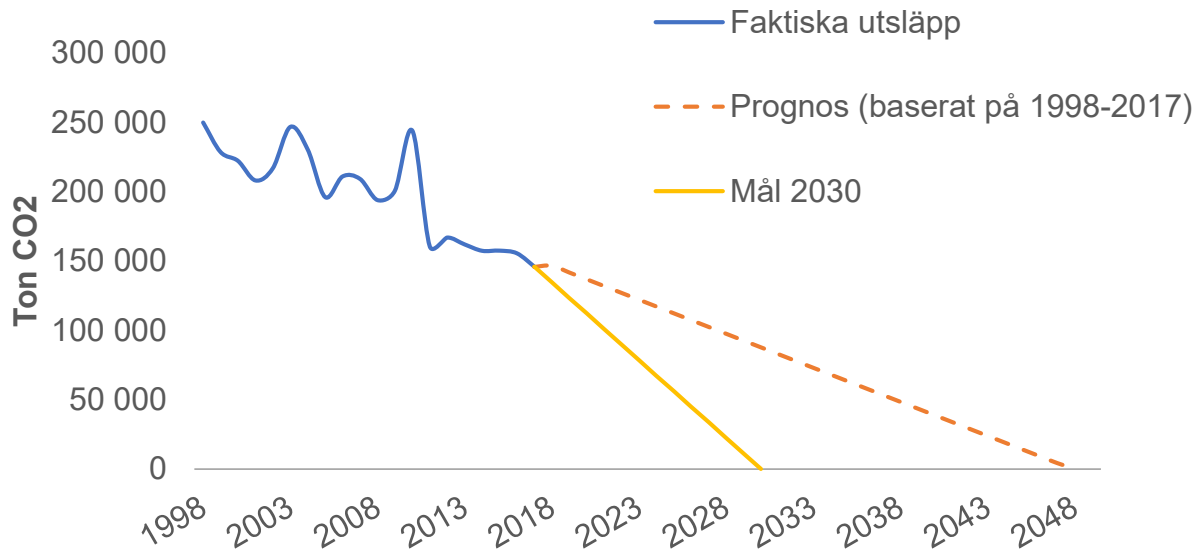
Östersund växer!

- Enligt befolkningsprognosen med 540 personer per år, det motsvarar antingen...

Når vi målet fossilbränslefri kommun?

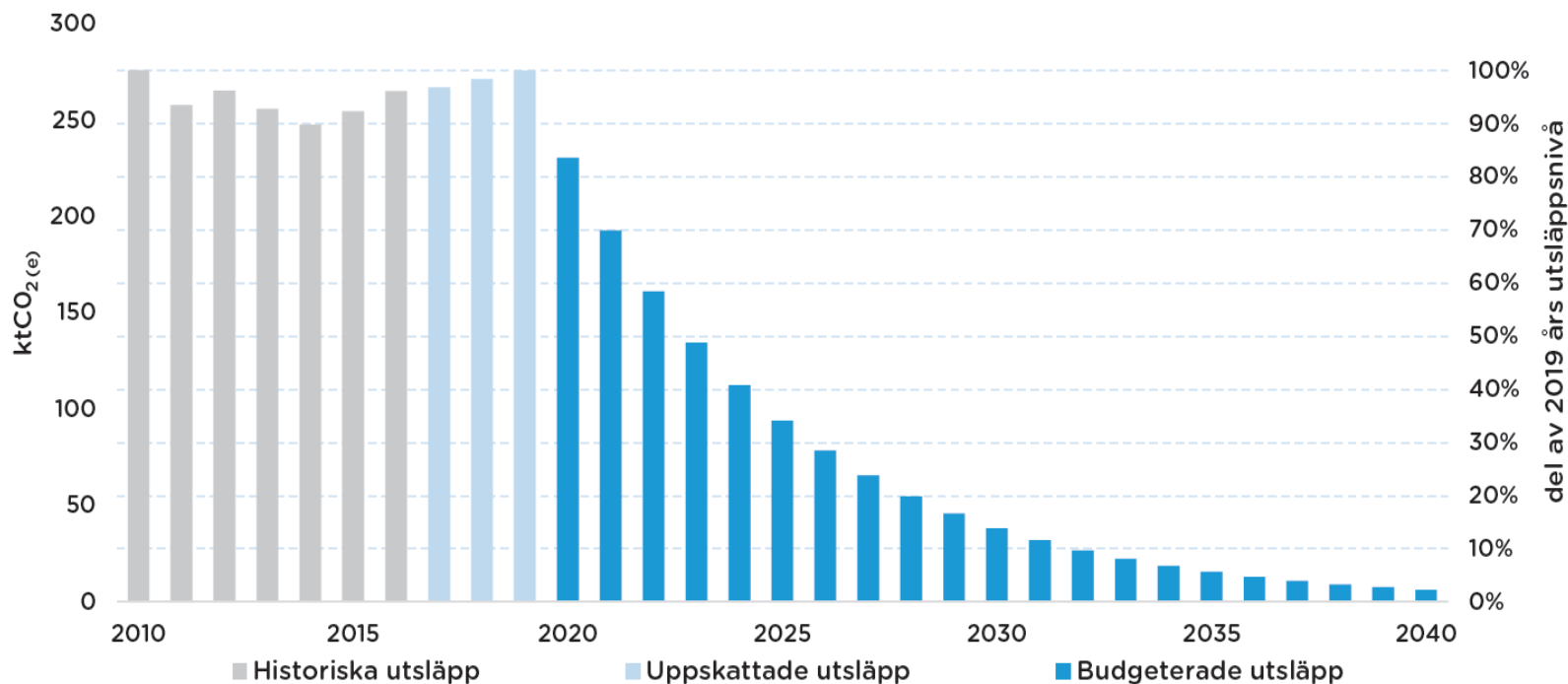
Utsläppsminskning och målsättning för fossilbränslefri kommun

Vi behöver öka
takten från ca
5500 ton i
minskning per år
till 11000 ton
CO2

Koldioxidbudget - konkretisering av Paris-avtalet

HISTORISKA OCH FRAMTIDA UTSLÄPP I ÖSTERSUND FÖR ATT NÅ 2°C-MÅLET

Historiska utsläpp 2010–2016, uppskattade utsläpp 2017–2019, samt budgeterade utsläpp 2020–2040. Utsläppen föreslås minska med en konstant del av föregående års utsläpp. Den vänstra Y-axeln visar utsläpp i ktCO₂ där även höghöjdseffekten inkluderats i form av CO₂-ekvivalenter. Ingen annan icke-CO₂-effekt har inkluderats. Den högra Y-axeln visar utsläpp som procent av basåret 2019.

Hållbart resande

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Vad är hållbart resande?

Transporter och resande som är effektiva och bra för såväl ekonomi och samhällsutveckling som hälsa och miljö.

Med hållbart resande menas:

1. I första hand resandet med hållbara färdssätt såsom gång, cykel och kollektivtrafik och att resor inte behöver genomföras alls.
2. I andra hand kan även en effektivare bilanvändning, i form av exempelvis bilpool eller samåkning.
3. Även resor med fossilbränslefria och bränslesnåla fordon räknas som hållbart resande.

Uppnå ett hållbart transportsystem

De åtgärder som man kan använda för att gå i riktning mot ett hållbart transportsystem kan delas in i:

- Fysiska förutsättningar
- Beteendepåverkan – ”Mobility management”
- Regleringar och ekonomiska styrmedel
- Samverkan
- Mål och styrning

Nyttan med hållbart resande

Hållbart resande löser flera problem och ger vinster för flera grupper samtidigt.

Samhället:

Minskade koldioxidutsläpp, minskade utsläpp av hälsopåverkande ämnen, minskade barriäreffekter, färre olyckor och mindre trängsel och buller.

Företaget:

Tidseffektivt, lägre kostnader för resor och parkeringsplatser, friskare personal och lägre kostnader för sjukskrivningar.

Individen:

Lägre kostnader, bättre hälsa, välbefinnande och mindre stress.

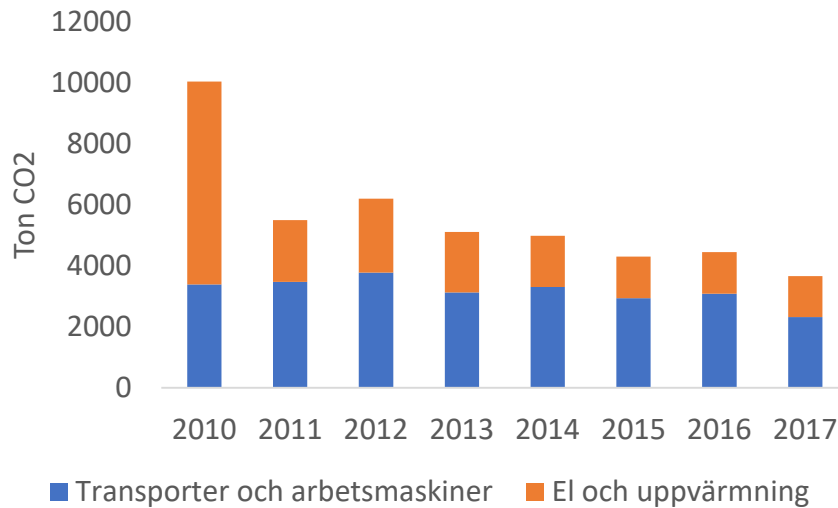

Våra tjänste- och pendlingsresor

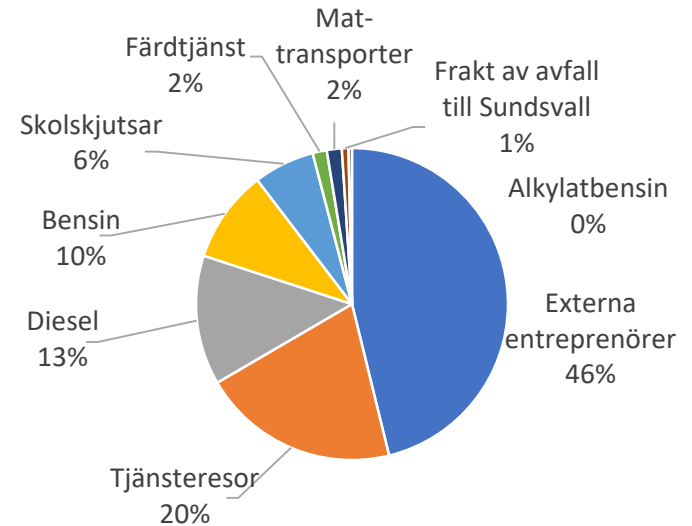

Utsläpp från Östersunds kommuns verksamhet

Fossila koldioxidutsläpp per kategori i Östersunds kommun som organisation

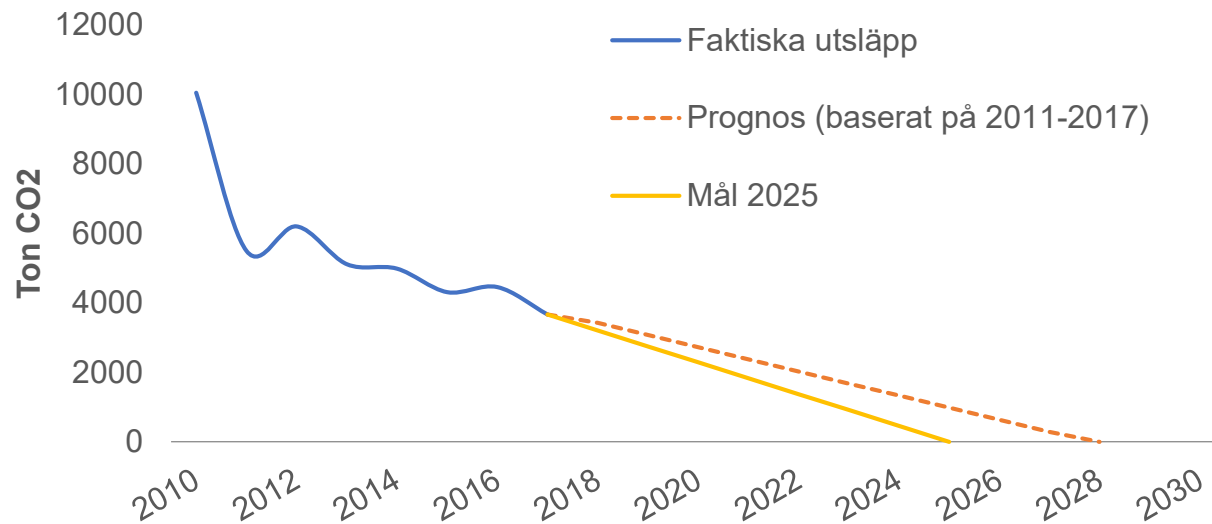

Fossila koldioxidutsläpp per kategori i sektorn **transporter och arbetsmaskiner** 2017

När vi målet fossilbränslefri organisation?

Utsläppsminskning och målsättning för fossilbränslefri organisation

Vi behöver fortsätta hålla minskningstakten på ca 460 ton CO2 per år

Analys av tjänste- och pendlingsresor

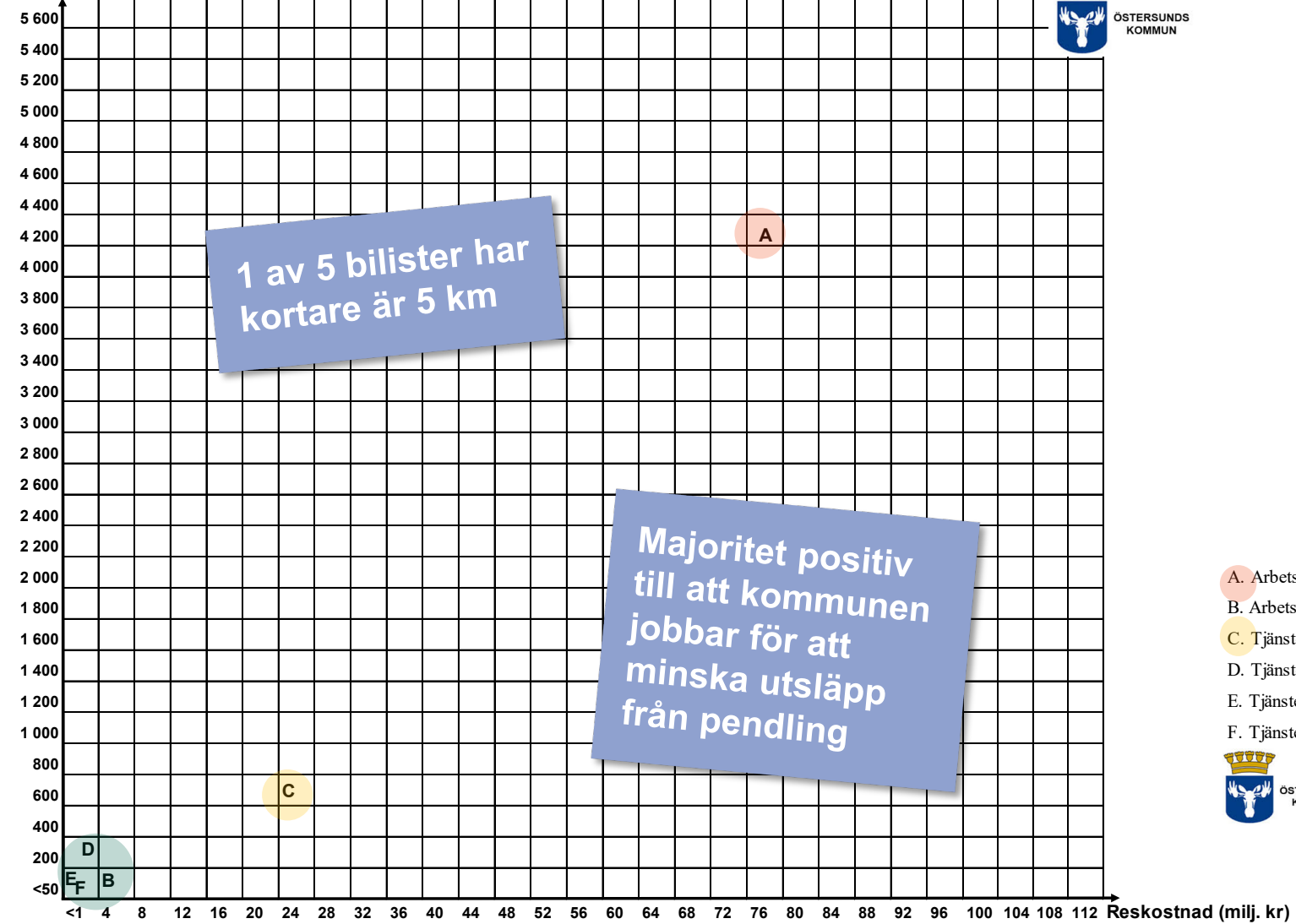
- CERO – en metod för kartläggning av utsläpp och kostnader i organisationen
- Analys av resedata
 - Fordonsflotta, tjänsteresor
 - Resvaneundersökning bland anställda
- Förslag till kostnads- och klimatoptimala åtgärder
- Handlingsplan

CLIMATE AND ECONOMIC RESEARCH IN ORGANISATIONS

Årligt CO2-utsläpp (ton)

- A. Arbetspendling bil
- B. Arbetspendling övrigt
- C. Tjänsteresor bil
- D. Tjänsteresor flyg inrikes
- E. Tjänsteresor flyg utrikes
- F. Tjänsteresor tåg

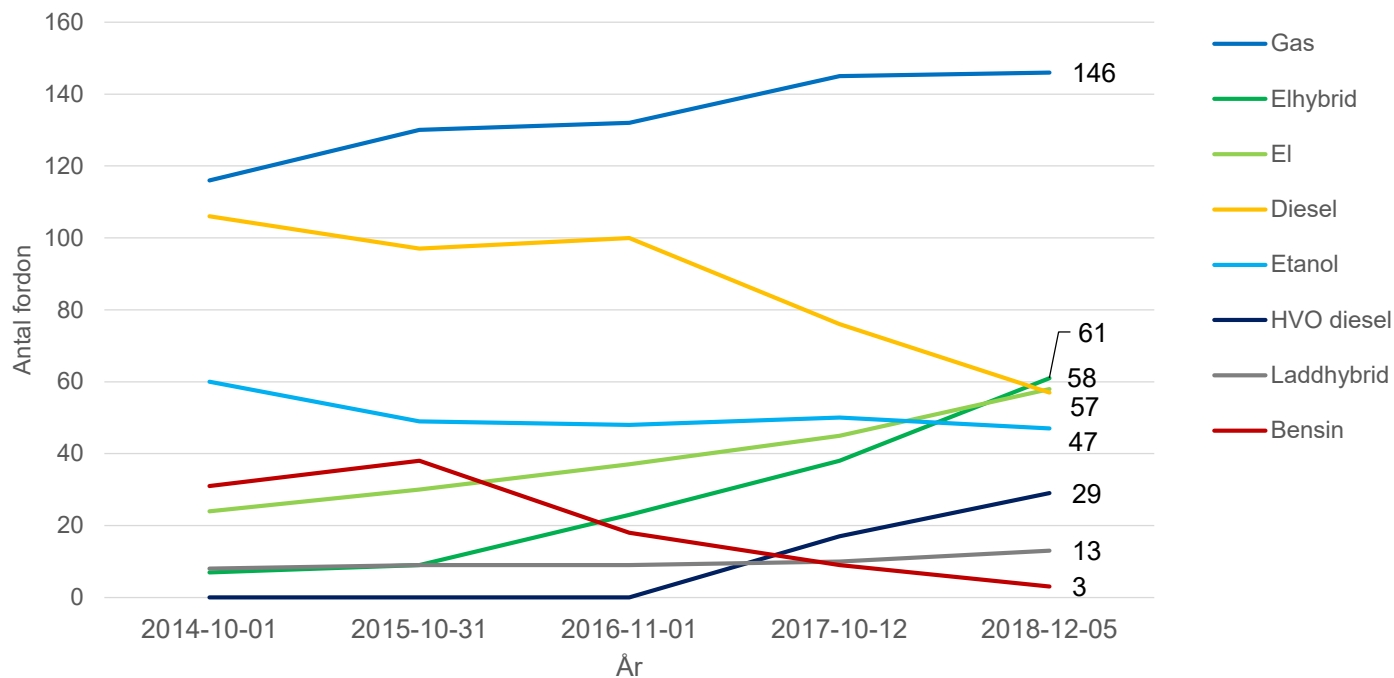

Totalt

Antal fordon

Antal fordon i Östersunds kommunförvaltning per år och drivmedel

Verktyg och riktlinjer

Klimatprogram & klimatstrategi

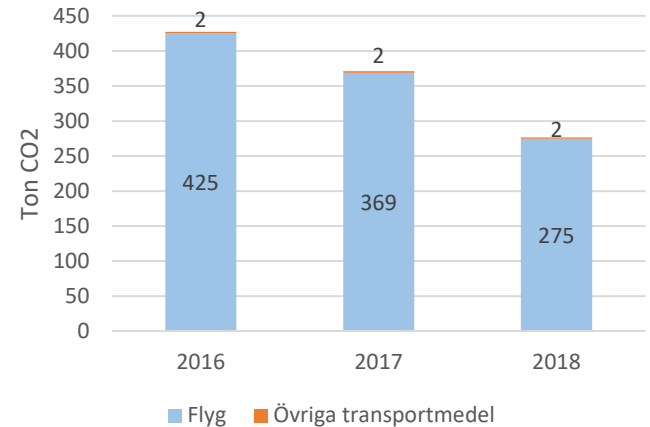
- Gäller både för organisationen och hela Östersunds kommun.
- Syftet är att visa hur kommunen kan minska användningen av fossila bränslen och energi och på så sätt nå uppsatta mål till 2030.
- I strategin finns över 70 förslag till åtgärder som kan genomföras i vår verksamhet.
- Det är åtgärder som bedöms vara prioriterade inom den närmaste femårsperioden.

Klimatväxling

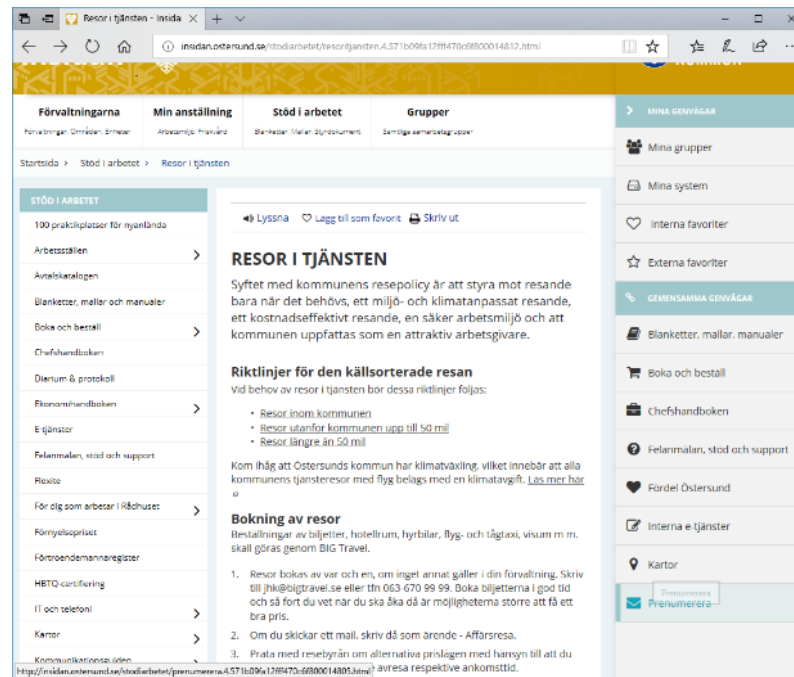
- Intern klimatväxling för tjänsteresor med flyg infördes september 2017)
- En avgift läggs på per enkel resa med 400 kr för resor inom Sverige, 800 kr inom Europa och 1600 kr till resten av världen.
- Pengarna går till årets klimatväxlingsåtgärd.
- Utsläppen av koldioxid från flygresor har minskat med 150 ton jämfört med 2016 (från 425 till 275 ton).
- Flygresornas andel har minskat från 40% till 25% i jämförelse med 2017.
- [Insidan – Klimatväxling](#)

Utsläpp från tjänsteresor per år

Resepolicy

- Styra mot resande bara när det behövs
- Riktlinjer för den källsorterade resan
- Intern klimatväxling
- Revidering av policy
- [Insidan - Resor i tjänsten](#)
- Förmånsportal Benify
- Köpa cykel med rabatterade priser

The screenshot shows a web browser window with the URL insidan.ostersund.se/stodarbetet/resorigtjensten.4371b09a1219f470c69800014817.html. The page is titled 'RESOR I TJÄNSTEN' and contains the following text:

RESOR I TJÄNSTEN

Syftet med kommunens resepolicy är att styra mot resande bara när det behövs, ett miljö- och klimatanpassat resande, ett kostnadseffektivt resande, en säker arbetsmiljö och att kommunen uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Riktlinjer för den källsorterade resan

Vid behov av resor i tjänsten bör dessa riktlinjer följas:

- Resor inom kommunen
- Resor utanför kommunen upp till 50 mil
- Resor längre än 50 mil

Kom ihåg att Östersunds kommun har klimatväxling, vilket innebär att alla kommunens tjänsteresor med flyg belägs med en klimatavgift. [Läs mer här](#)

Bokning av resor

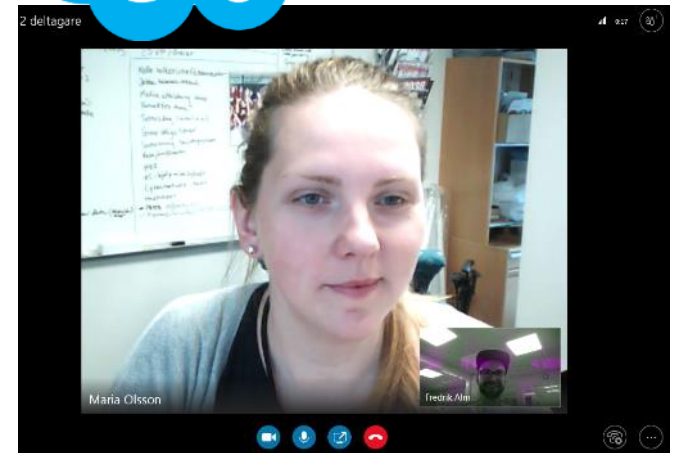
Beställningar av biljetter, hotellrum, hyrbilar, flyg- och lågtaxi, visum m.m. skall göras genom BIG Travel.

1. Resor bokas av var och en, inget annat gäller i din förvaltning. Skriv till jhk@bigtravel.se efter tfn 063 670 99 99. Boka biljetterna i god tid och så fort du vet när du ska åka då är möjligheterna större att få ett bra pris.
2. Om du skickar ett mail, skriv då som ärende - Affärsresa.
3. Prata med resebyrå om alternativa prislägen med hänsyn till att du <https://insidan.ostersund.se/stodarbetet/prenumerera.4371b09a1219f470c69800014805.html> avresa respektive ankomsttid.

Digitala möten

- Office 365 med Skype
- Boka skypemöten direkt via kalendern
- Bjud in interna och externa deltagare
- Webkamera och headset
- Röstsamtal, videosamtal, snabbmeddelande och dela skärm
- Information om hur Skype för företag används finns på insidan
- Spara tid, pengar och miljö
- [Insidan – Instruktion för Skype](#)

Rutin vid beställning av bil

- Kommunförvaltningen köper in miljöfordon som drivs med förnyelsebara bränslen eller eldrift
- Om andra bilar än miljöbilar köps in så ska avvikelserapport lämnas in till förvaltningschef
- Etanol- och biogasbilar ska tankas med minst 70 % förnyelsebara bränslen
- Elbilarna ska tankas med förnyelsebar el (Jämtkrafts lokala elmix innehåller 100 % förnyelsebar el)
- [Insidan – Rutin vid beställning av bil](#)

Förnybara bränslen

Biogas

- 80-90 % minskad klimatpåverkan
- Lokalt producerat bränsle

E85 (etanol)

- 50-60 % minskad klimatpåverkan

HVO (syntetisk diesel)

- 80-90 % minskad klimatpåverkan

Vätgas

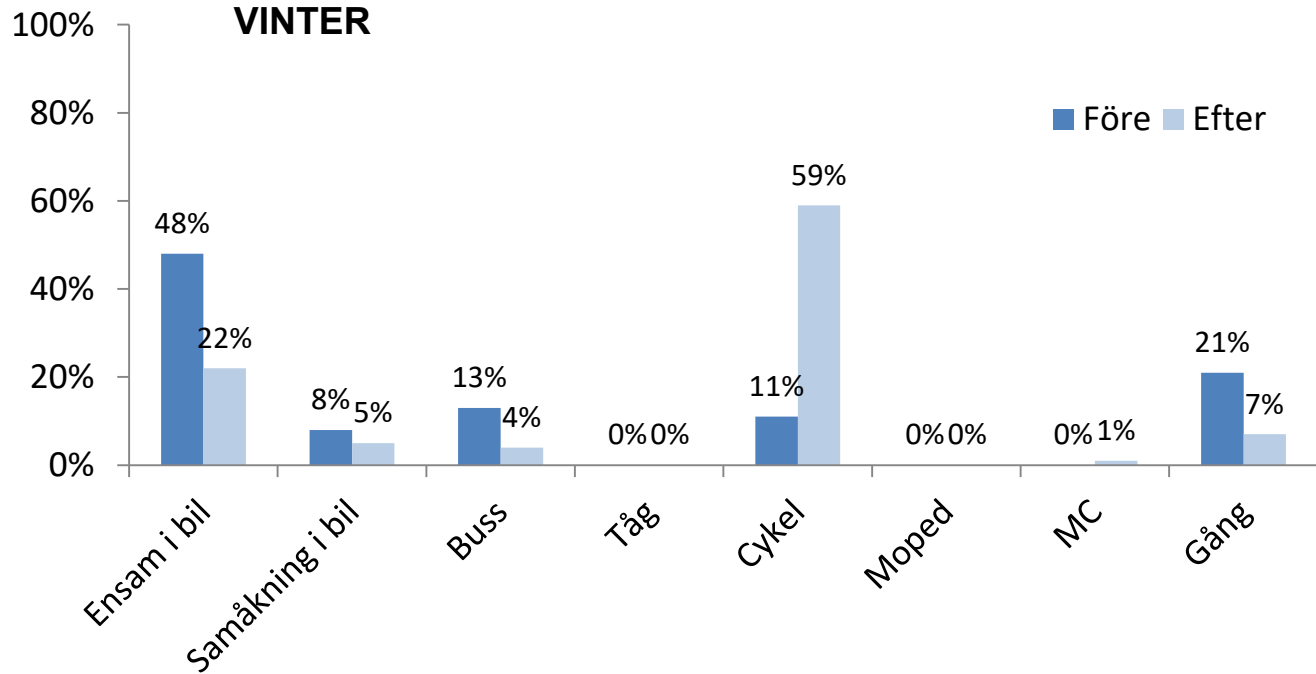
Kampanjer och projekt

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Vintertramparna

Genomsnittliga resvanor före och efter Vintertramparna -
VINTER

Expresscykelvägar

- Cykeltrafiken och elcyklar ökar
- En del av EU-projektet Mittstråket
- I Östersund byggs expresscykelvägar, för att cyklister ska få en snabbare och säkrare väg – i vardagen och till jobbet
- Ca 6,5 km nya och ombyggda cykelvägar i Östersund
 - Brunflovägen 2016-2018
 - Trondheimsvägen 2016-2018
 - Genvägen 2018-2019
 - Vallaleden Frösön 2018-2019

Gratis buss för barn och ungdomar

- För alla 6-19 år
- Gäller både läns- och stadsbussar från 15 aug 2015
- En förstudie genomfördes i maj 2015 av Östersunds kommun, Trafikverket och WSP
- Uppföljande resvaneundersökning maj 2016
- [Läs mer om resultaten](#)

Green Highway

Trondheim

Stjørdal

Meraker

Stjørdal

Are

Järpen

Krokom

Östersund

Brunflo

Gällö

Bräcke

Borgsjö

Vattjom

Sundsvall

- Laddstasjoner
- Snabbladdstasjoner
- Tesla Super charger
- Biogas
- Vätgas
- E85/ED95
- RME/HVO

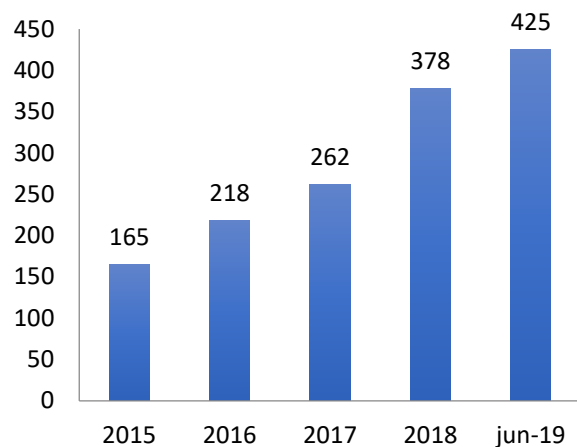

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

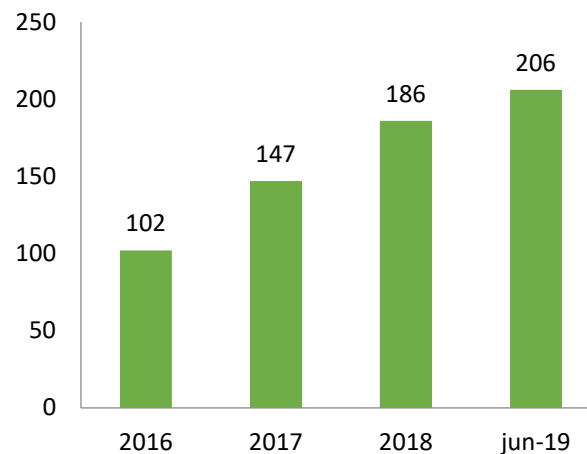
Laddbara bilar och laddpunkter

- Laddbara bilar = rena elbilar och laddhybrider
- Elhybrider kan inte laddas via elnätet
- Länet har högst antal laddpunkter per invånare, per personbil och per laddbar i Sverige

Laddbara bilar ackumulerat per år

Laddpunkter ackumulerat per år

Laddinfrastruktur

- Beviljats 755 000 kr (33 %) i stöd
 - Laddstationer på landsbygden (Tandsbyn, Fåker, Orrviken, Håggenås, Lillsjöhögen)
 - Laddinfrastruktur till kommunens elbilsflotta
 - Event- och infartsparkering
- Totalt 34 laddstolpar = 68 laddpunkter
- Medel från Klimatklivet (Naturvårdsverket)
- Andraplats i Laddguldet

Elbusslinje

- Beviljats stöd till laddinfrastruktur för elbuss och tillgänglighetsanpassade hållplatser (Stadsmiljöavtal, Trafikverket)
- Linje: Brittsbo - Torvalla
- Två laddstationer med pantograf vid varje ändhållplats
- ”Opportunity charging”, automatisk snabbladdning vid laddstation
- Nu kommer 3 bussar till!
- Linje på Frösön planeras

Vad kan vi göra?

Exempel på arbetsplatsen

- **Läs förslagen till åtgärder i den nya Klimatstrategin och arbeta för att genomföra de som är lämpliga i er verksamhet**
- Bättre förutsättningar/infrastruktur för att gå, cykla och elcykla
- Ny teknik och resfria möten
- Samordning och delning av resurser
- Prova på tillfällena (t.ex. elcykel, buss)
- Tävlingar och utmaningar, morötter som motiverar
- [Se Klimatseminariet i efterhand](#)

Tips i vardagen

Tips! Se din egen klimatpåverkan på klimatkontot.se

- **Testa din klimatpåverkan**
- Kolla in "Storuman forever"
- Byt däck på cykeln och använd året om
- Baka in fysiskt aktivitet i ditt dagliga resande – tidseffektivt och billigt!
- Ladda ner Länstrafiken Jämtlands app, hitta en hållplats och testa bussen
- Hitta en kollega eller granne att samåka med ibland
- Kör sparsamt
- Nästa gång du byter bil – överväg klimatsmarta drivmedel som biogas, etanol eller el
- Ställ bilen så ofta du kan vid resor under 5 km
- Testa tåget vid längre resor

Alla kan göra något – små steg gör skillnad!

Nyttiga länkar

Videoklipp

[Hållbart resande i Östersund](#)

[Klimatseminariet 2019](#)

[Klimatseminariet 2018](#)

[Klimatseminariet 2017](#)

[En laddad elbussupplevelse](#)

[Invigning av elbusslinjen](#)

[Storuman forever](#)

[Aktiva barn är smarta barn](#)

Webbsidor

[Insidan - Resor i tjänsten](#)

[Insidan - Skype](#)

[Green Highway](#)

[Klimatkontot- se din klimatpåverkan](#)

[Cykeltrafik](#)

[Miljöfordon](#)

[Elbilar och laddinfrastruktur](#)

[Gå & cykla till skolan](#)

Frågor?

Tack för uppmärksamheten!

Maria Olsson

Klimatstrateg, Energi- och klimatrådgivare

Miljö & Hälsa, Samhällsbyggnad

maria.e.olsson@ostersund.se

Hemsida: www.ostersund.se/grontrafik

Facebook: www.facebook.com/grontrafik